

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

**MEVDUAT VE KATILIM FONUNUN KABULÜNE, ÇEKİLMESİNE VE
ZAMANAŞIMINA UĞRAYAN MEVDUAT, KATILIM FONU, EMANET VE
ALACAKLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA
YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Tahmini kâr: Yatırım vekâleti sözleşmesine dayalı katılma hesaplarında toplanan fonların katılım bankaları tarafından işletilmesi sonucu kâr elde edilmesi halinde, hesap sahibi ile katılım bankası arasında fonun işletilmeye başlandığı tarihten önce mutabık kalınan ve bu kârdan katılma hesabı sahibinin gerçekleşen kârı geçmemek üzere hak iddia edebileceği azami oranı,
- c) Birim değeri: Katılım bankasının katılma hesaplarına fon kabul ettiği ilk gün için 100 olarak kabul edilen ancak kâr veya zarar edildiğinde değişen, kâr veya zarar kayıtlarının yapıldığı günlerde, vadelerine göre ayrılmış her bir fonun toplam değerinin fonun bir önceki günkü toplam hesap değerine bölünmesi suretiyle hesaplanan, kâr veya zarar kaydı yapılmayan günlerde ise bir önceki günün birim değerine eşit olan katsayıyı,
- ç) Birim hesap değeri: Katılma hesabının cari değerini belirleyen ve birim değeri ile hesap değerinin çarpılması suretiyle hesaplanan, katılma hesabı sahibinin, üzerinde hak iddia edebileceği tutarı,
- d) Fon: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu,
- e) Hesap Değeri: Katılım bankasının katılma hesaplarına fon kabul ettiği ilk gün, hesap sahibince yatırılan tutarın 100 olarak kabul edilen birim değere bölünmesi suretiyle, müteakip günlerde ise, yeni açılan hesaplarda hesap sahiplerince yatırılan miktarın valör tarihindeki birim değere bölünmesi suretiyle, para yatıran veya çeken kişiye ait hesap değerine, hesap sahibince yatırılan miktarın valör tarihindeki birim değere bölünmesi ile çekilen miktarın ise hesabın açılış veya temdit tarihindeki birim değerine bölünmesi ile bulunacak tutarın, para yatırılmışsa eklenmesi, para çekilmişse çıkarılması suretiyle hesaplanan ve katılma hesabı sahiplerinin fon mevcuduna katılma oranını gösteren katsayıyı,
- f) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,
- g) Katılım fonu: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan katılma fonunu,
- ğ) Katılma hesabı: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan katılma hesabını,
- h) Kredi kuruluşu: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi kuruluşunu,
- ı) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- i) Kuruluş birlikleri: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kuruluş birliklerini,
- j) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- k) Mevduat: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan mevduatı,
- l) Özel cari hesap: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan özel cari hesabı, ifade eder.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 – (1) Kredi kuruluşlarınca, Kanunun 144 üncü maddesi esas alınarak belirlenecek mevduat faizleri ve katılma hesaplarına ilişkin kâra katılma oranları ilan edilmek suretiyle uygulanır.

(2) Kredi kuruluşlarının, müşterileri adına mevduat veya katılım fonu kabul edebilmeleri için, müşterilerini tanımak amacıyla müşterilerin kimliklerini, T.C. kimlik ve vergi numaralarını belgelemesi ve Kanunun 76 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemelerde yer alan yükümlülükleri yerine getirmesi zorunludur.

(3) Hesap sahibinden alınacak onay ya da kanıtlanabilir ayrı bir talep olmaksızın hesap sahibi adına kredili hesap açılmaz.

(4) Kredi kuruluşları hesap açılış işlemlerinde;

- a) Kabul ettikleri mevduatın veya katılım fonunun tabi olduğu koşulları,
- b) Kanunun 63 üncü maddesi kapsamında sigortalanan tutarını,
- c) 8 inci maddede belirtilen usul ve esaslar dikkate alınarak zamanaşımına uğraması halinde yapılacak uygulamaları,

ç) Vadesiz mevduat hesabı ve özel cari hesap sahibinin talebi halinde mevcudunu geri alma hakkının bulunduğunu,

d) Vadeli mevduat hesabı ve katılma hesabının türüne göre Kanunun 144 üncü maddesi uyarınca belirlenecek azami miktar ve oranlar dâhilinde uygulanacak faiz, kâr ve zarara katılma oranı veya tahmini kâr oranının Kanunun anılan maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla vade sonuna kadar değiştirilemeyeceğini,

e) Vadesinde kapatılmayan hesapların hesap sahibinin yeni vade sonunun hafta sonu tatiline gelmesi ve bu vadenin ilk iş gününe ötelenmesi hususunda talimat vermesi durumunda yeni bir vade, söz konusu talimatın verilmemesi durumunda ise aynı vade ve yenileme tarihinde geçerli olan faiz veya kâr ve zarara katılma oranı üzerinden yenilenmiş sayılacağını, yatırım vekâletine sözleşmesine dayalı katılma hesaplarının ise hesap sahibi ile katılım bankası arasında yeni bir yatırım vekâleti sözleşmesi akdedilmedikçe yenilenmeyerek özel cari hesaba aktarılacağına,

f) Hesap sahibinin kredi kuruluşundan talep hakkının hesabın vadesinin bittiği tarihteki faiz oranı veya birim hesap değeri üzerinden hesaplanan tutarda olacağını,

g) Katılma hesaplarında zarara katılma oranının yüzde yüz olduğu,

beyan ve taahhüt ettikleri ve banka yetkilileri tarafından 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Borçlar Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen şekilde imzalanmış hesap cüzdanı düzenlemek zorundadır. Kredi kuruluşları, düzenledikleri hesap cüzdanını hesap sahibinin tercihi doğrultusunda basılı veya elektronik ortamda hesap sahibine vermekle ya da hesap sahibinin hesap cüzdanını almayı reddettiğini ispatlamakla yükümlüdür.

(5) Hesap cüzdanlarında, hesap sahibinin açık ismi ve unvanı, hesap açılan şubeyi tanımlayan kod numarası ve şube adı, hesabın açılış tarihi, hesap ve cüzdan numarası, hesabın tutarı ile birlikte, dördüncü fıkra da yer alan hükümlere aynen yer verilmesi zorunludur. Vadeli mevduat hesabı ve katılma hesabı cüzdanlarında hesabın türüne göre Kanunun 144 üncü maddesi uyarınca belirlenecek azami miktar ve oranlar dâhilinde uygulanacak faiz veya kâr ve zarara katılma oranı veya tahmini kâr oranı ile vade ve ihbar süresinin yer alması şarttır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 6 –** (1) Özel cari hesaplar ve katılma hesapları karşılığında, hesap sahibine herhangi bir nam altında önceden belirlenmiş bir getiri garantisi verilemeyeceği gibi, katılma hesaplarında, yatırılan anaparanın hesap sahibine aynen geri ödenmesi de garanti edilemez. Bu hususlar, katılım bankalarının şubelerinde açıkça görülebilecek bir şekilde asılarak ilan edilir.

(2) Katılma hesapları, kâr zarar ortaklığı sözleşmesine veya kamu kurum ve kuruluşları ile fonlar ve tüzel kişi müşterilerle akdedilecek yatırım vekâleti sözleşmesine dayalı olarak açılabilir. Kurul, yatırım vekâleti sözleşmesine dayalı olarak açılan katılma hesapları için yatırılacak asgari tutar ve/veya katılma hesaplarının belli bir oranı şeklinde sınır tesis etmeye yetkilidir. Her iki sözleşme türüne dayalı olarak açılan katılma hesapları ayrı fon havuzlarında işletilir. Katılma hesabı sahiplerinin menfaatlerine zarar vermemek ve önceden belirlenmesi halinde toplanan fonun kullanım amacı dışına çıkmamak kaydıyla yatırım vekâleti sözleşmesine dayalı katılma hesapları için açılan havuzlar birleştirilebilir, bölünebilir, havuzlar arasında aktarım yapılabilir ve vade sonunda tasfiye edilebilir.

(3) Yatırım vekâleti hesabı sahipleri, katılım bankasına sağladığı fonun kullanımına yönelik genel veya sınırlı yetkilendirmede bulunabilir. Hesap sahibi ile katılım bankası arasında düzenlenecek sözleşmede, yetkilendirmeye ilişkin hükümlerin bulunması ve hesabın vadesi boyunca katılım bankasının ilgili fon tutarını bu hükümler çerçevesinde kullanması zorunludur.

(4) Katılım fonu hesapları üzerinde hesap sahibinin talep hakkı ve katılım bankasının ödeme yükümlülüğü; özel cari hesaplarda yatırılan tutar, katılma hesaplarında ise vade sonunda geçerli birim hesap değeri kadardır. Yatırım vekâleti sözleşmesine dayalı katılma hesaplarında birim hesap değeri, yatırılan tutar ve tahmini kâr toplamı ile sınırlıdır.

(5) Katılma hesaplarının işletilmesinden doğan kâr veya zarar, para cinsi bazında her vade grubunun toplam fon havuzu içindeki ağırlığı oranında, Ek-1’de yer alan Günlük Birim Değeri Hesaplama Tablosuna uygun olarak hesaplanır.

(6) Kanunun 144 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla katılım bankaları, katılma hesaplarının işletilmesinden doğacak kâra katılma oranlarını veya tahmini kâr oranını serbestçe belirleyebilirler.

(7) Katılma hesabının açıldığı anda geçerli olan kâr ve zarara katılma oranı veya tahmini kâr oranı hesap cüzdanına kaydedilir ve bu kayıt, Kanunun 144 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla hesap açıldıktan sonra vade bitimine kadar değiştirilemez. Vadesinde kapatılmayan kâr zarar ortaklığı sözleşmesine dayalı olarak açılan katılma hesapları aynı vade ve yenileme tarihinde geçerli olan kâr ve zarara katılma oranı üzerinden yenilenmiş sayılır. Vadesinde kapatılmayan yatırım vekâleti sözleşmesine dayalı katılma hesapları, hesap sahibi ile katılım bankası arasında yeni bir yatırım vekâleti sözleşmesi akdedilmedikçe, yenilenmeyerek özel cari hesaplara aktarılır.

(8) Katılım bankaları, katılma hesapları için dönem sonlarında dağıtacakları kârlardan, müşteriyle imzalanacak sözleşmede hüküm yer alması, dokuzuncu ve onuncu fıkralarda belirtilen maksatlar dışında başka amaçlarla kullanılmaması ve bakiyenin nihai olarak fon havuzuna aktarılması şartıyla kâr dengeleme rezervi ayrılabilir. Ayrılacak kâr dengeleme rezervine ilişkin azami oran ile uygulama usul ve esasları, Kurul tarafından belirlenir.

(9) Katılım bankalarının, dağıtılacak kâr payı tutarlarında fon sahipleri lehine artırım yapmaları mümkündür. Yapılacak artırım, sekizinci fıkra da belirtilen kâr dengeleme rezervinin kullanımı ve/veya süreklilik arz etmemek kaydıyla katılım bankasının kendi lehine tahakkuk eden kâr payından feragat etmesi şeklinde gerçekleştirilir.

(10) Zarar ortaya çıkan dönemlerde katılım bankalarının fon sahipleri lehine zararları üstlenmeleri mümkündür. Zarar tutarı sekizinci fıkrada belirtilen kâr dengeleme rezervinin kullanımı ve/veya süreklilik arz etmemek kaydıyla katılım bankasının kendi özkaynaklarından karşılanabilir. Bir katılım bankasının zarar ortaya çıkan dönemlerde kâr dağıtımını gerçekleştirmesi için olağan genel kurul kararıyla katılım bankası yönetim kurulunun yetkili kılınması ve yönetim kurulunun bir hesap dönemi içerisinde en fazla üç kez olmak üzere her bir kâr dağıtımını için ayrı karar alması zorunludur.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 7 –** (1) Katılım bankaları, Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla tespit edilen vade ve türlerine bağlı kalmaksızın belirli bir projenin veya yatırımın ya da bu amaçla kurulan ortaklıkların finansmanında kullanılmak üzere müstakil hesaplarda fon toplamak suretiyle vadesi bir aydan daha az olmayan özel fon havuzları oluşturabilir. Hesap sahibi ile katılım bankası arasında düzenlenecek sözleşmede, projenin veya yatırımın içeriğine, öngörülen vadesine ve tarafların hak ve yükümlülüklerine dair hükümlerin yer alması ve projenin veya yatırımın tamamlanmasına kadar geçen süre zarfında katılım bankasının ilgili fon tutarını bu hükümler çerçevesinde kullanması zorunludur. Bu şekilde toplanan fonlara ait katılma hesapları diğer hesaplardan bağımsız olarak ayrı havuzlarda işletilir ve toplanan fonlar projenin veya yatırımın tamamlanmasına kadar geçen süre zarfında diğer fon havuzlarına aktarılamaz. Özel fon havuzları ile ilgili olarak, oluşturulmasını ve tasfiyesini izleyen onbeş gün içinde Kuruma bilgi verilir. Projenin veya yatırımın öngörülen vadesinde veya hesap sahiplerinin onayının alınması ve Kuruma bilgi verilmesi şartıyla projenin veya yatırımın tamamlanmasını müteakip özel fon havuzları tasfiye edilir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Bankalar bir takvim yılı içinde zamanaşımına uğrayan ve tutarı 250 lira ve üzerindeki her türlü mevduat, katılım fonu, emanet ve alacakların hak sahiplerini, başvuruda bulunmadıkları takdirde hesaplarının Fona devredileceği hususunda, izleyen takvim yılının Ocak ayı sonuna kadar iadeli taahhütlü mektupla uyarmak zorundadır. Söz konusu mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklar ile tutarı 250 liranın altındaki her türlü mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklar Şubat ayının başından itibaren bankanın kendi internet sitesinde liste halinde dört ay müddetle ilan edilir. Banka, söz konusu listelerin kendi internet sitesinde ilan edildiği hususunu, Şubat ayının onbeşinci gününe kadar ülke genelinde yayım yapan ve ilan talebi tarihinde Basın İlan Kurumu listelerindeki tirajı en yüksek ilk beş gazeteden ikisinde Basın İlan Kurumu aracılığıyla iki gün süreyle ilan eder. İnternet sitelerinde ilan edilen listeler, bankalar tarafından eşzamanlı olarak ayrıca Kuruluş Birliklerine ve Fona gönderilir. Kuruluş Birlikleri ve Fon bu listeleri Mayıs ayının sonuna kadar konsolide edilmiş olarak kendi internet sitesinde yayınlar.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Ergin olmayanlar adına açtırılan hesaplarda, zamanaşımı süresi kişinin ergin olduğu tarihte işlemeye başlar.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1, ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 9 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1/11/2006		26333
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1-	28/5/2011	27947
2-	1/11/2012	28454

[Eki için tıklayınız.](#)